

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Középosztályunk.

Zombor, 1899. december 14.

A leghatalmasabb állam is megsínli, ha bármely társadalmi osztályában, az erkölstelenség ragálya pusztít. De egyenesen végzetes, ha a kór magát az államfenntartó társadalmi tényezőket támadja meg. A himió elékteleníti a legszebb arcot, de csak akkor válik veszedelmes nyavalyává, ha lappangó mérge a nemesebb, a belső szervekre veszi magát.

A világ erkölcsi törvényei változatlanok. Am a társadalmak erkölcsi állapota fel és alá hullámzik. Mikor már a tiszta erkölcsök kivészni látszanak és a romlottság orgiákat ül, valami éles tisztító légvonalat kerekedik, beáll az ellenhatás és az emberek erkölcsé megjavul.

Egy esetben nincs menekvés: a megromlott erkölcsök kiütései akkor sodornak egy népet ellenállhatatlan erővel sirja széléhez, ha az államfenntartó társadalmi osztály romlott meg a szíve gyökeréig.

Hazánk ereje is századok óta a középosztály széles társadalmi rétegén nyugszik. Negyvennyolc előtt a magyar nemesség volt e középosztály lelke, ma, a meggyengült birtokosságon kívül, az értelmiség, az ugynevezett honorációrok.

A magyar középosztály sorsa: Magyarország sorsa! A mint ereje fogy, vagy növekszik, abban a mértékben hatalmasabb, vagy gyengébb a nemzet.

Azért, hogy középosztályunk fejlődjék, gyarapodjék, művelődjék, vagyonosodjék ez nagy fontosságú állami érdek.

Csak az lehet igazi nemzeti politikus, maradó sikerekre csak az az államférfi számíthat, a ki a magyar politika ez egyik főszempontját, tervének megkoncipiálásában és kivitelében szem elől nem téveszti.

Középosztályunk állami és nemzeti hivatásának tudatától át vagyunk latva mindannyian. A középosztály sorsától elválaszthatatlannak tartjuk

a nemzet sorsát és jövőjét, sikereit vagy hanyatlását.

Azért a középosztályban a maga ősi eredetiségében élni kell tovább a régi magyar erkölcsöknek.

S ha politikai erkölcsainkről lángoló ódákat nem is írhatunk, annál őszintébb örömmel ismerjük be, hogy a magyar középosztály családi és társadalmi élete a régi magyar erkölcsök és szokások ösvényéről eddigelé le nem tért. Vagy, ha itt ott le is tért, könnyű szerrel visszajuthat ismét.

Ha igaz — a mint hogy igaz — hogy az irodalom és a művészet iránya a mindenkor társadalom kisugárzása és hogy a társadalomra nem lehet reá erőszakolni oly irodalmi és művészeti irányt, a mely izlésével, felfogásával, erkölcsével nem harmonizál, ugy ebben a tekintetben csak dicséretet és jót mondhatunk.

A magyar középosztály izlése és erkölcsé nem vette be a dekadens irány művészeti és irodalmi termékeit. A naturalismus tulkapásai a nagy olvasó publikumot hidegen hagyják. Nincs is jelentékenyebb írónk, vagy művésznk, a ki ez idegen, de modern isteneknek állana szolgálatában. Ma is azok az írók a nagy közönség kényeztetett kedvencei, a kik a nemzeti és történelmi irány szolgálatára szentelik talentumukat.

Annál elítélendőbb és annál szigorubb bírálat tárgya egyik-másik színházunk eljárása. E színházakban mind inkább rendszerré válik oly erkölcstelen darabok színrehozatala, a melyeket alig lehet belső restelkedés és pirulás nélkül végig nézni.

Még az a melegség sincs e daraboknak, hogy a közönség izlését szolgálják. Mert bizony a mi közönségünk izlése sokkal tisztultabb.

Ugy tekintjük egyik-másik színházunk e törekvését, mint vakmerő kísérletet a középosztály erkölcséinek megromlására. S nincs is elég kemény szavunk ez eljárás elítélésére. Nők ma-holnap nem járhatnak el a színházak előadásaira,

ha csak nem akarják magukat kitenni annak, hogy erkölcsi érzékük irodalmi formákba öltözött orvtámadásoknak legyen kitéve.

Fortuna szobra, római felfogás szerint, egy fátyolba burkolt gyönyörű nőalak.

Mély értelme van a szerencse ilyen ábrázolásának. Azt jelenti, hogy a nemzetek és országok legfőbb szerencséje: az asszonyok erénye. A fátyolba burkolt és nem a levétköztetett nőalak, a minőnél a női erény e frivol és erkölcstelen színművekben jelentkezik.

A zombori esküdtbíróóság.

Az új bünvádi törvény életbe lép a jövő év elején és ez a korszakos törvény még kiterjeszti az esküdtbíróági intézmény hatáskörét. Az esküdtek összeírása is az új törvény szerint történt már most 1900. évre.

Az esküdtek összeírására kiküldött bizottság elkészült az 1900. évre érvényes esküdti névjajstrom összeállításával.

A zombori esküdtbíróóság polgári tagjainak száma 180, a helyettes lajstromba fölvev esküdtek száma pedig 60.

Az 1900. évre összeállított esküdti névsort itt közöljük:

Az esküdtek névsora a következő: Adám Gyula, dr. Alföldy Árpád, Aman Bálint, Aman Ferencz József, Andráska Alajos, Angyal János, Balla Ferencz, dr. Balogh Ernő, Bárány Zsiga, Brand Antal, Brandecker István, Becker János, Beke Gyula, Biehler Vilmos, Bielitzky Gyula, dr. Bikár Nénád, Bikár M. Pál, dr. Bikár Voin, Bittermann Nándor, Bittermann Sándor, Bodnár György, Bosnyák Fülöp, ifj. Bosnyák József, dr. Buják József, Császár József, Czeznér József, dr. Czvetkovits Péter, Csibás Béla, Csirszka Konrád, Darázs Mark, dr. Drakulits Pál, Dekker Pál, Drescher Ede, Diener János, Dombovits Antal, Dombovits Márton, dr. Duchon János, Ehrlich

A „BÁCSKA“ tárcája.

A lányka szól . . .

— Prutz. —

Hold barátom, szólj csak, láttad?
 Láttad mikor megcsókolt? . . .
 Tudd meg, hogy ez boszant engem,
 Máskor fordulj félre, hold!

Az estéről számot adni
 Magannak se tudok, lám;
 Azt a csókot én adtam e,
 Vagy hogy ő ugy lopta tán?

Azért, oh hold, kérve kérlek,
 Ha a népek kérdenének
 Tegnap estén mint is volt? . . .
 Add a némát, édes hold! . . .

Szóllósi Jenő.

MAGYAR NEMZET.

A modern sajtó hatalmas kibontotta a gondolat szárnyait. Esmék és tervek manapság megvalósulnak sokkal rövidebb idő alatt, mint a mennyi idő ezelőtt azok megérleléséhez kellett. Az eszmények vihamódra száguldanak és ezernyi mértőföldeket s műveltség és tudás a köznap forgalomban érték tárgyakká lettek.

A rotációs gép tökéletesen átalakította a hírszolgálat egész szervezetét. Az anyag bővült, a feldolgozás sokoldalubb lett, új formák alakultak ki az újságcsinálás technikájában s az olvasó-közönség legmesszebbmenő igényeihez simult minden tényező, a mely a hírlapírás és hírlapterjesztés szolgálatában áll.

A „Magyar Nemzet“, a mely a nagy és magasatos szabadelvű tradíciók zászlaja alá toborozta Jókai Mór és Bekács Gusztáv főszerkesztők és Adorján Sándor felelős szerkesztő vezetésével az újságírás legedzettebb munkásait, készen találva az Athenaeum részvénytársaságnál nindazokat az eszközöket, a melyekkel

a legtökéletesebb módon megfeleltet maga elé tűzött feladatának: komoly, megbízható, érdekes és irodalmi színvonalon álló cikkekben és közleményekben gyorsan beszámolni az eseményekkel, hozzászólni minden aktuális kérdéshez és irányt adni a közvéleménynek.

Széles összeköttetései az összes politikai pártokkal lehetővé teszik, hogy a „Magyar Nemzet“ az országos és pártpolitika egész szívevényét eber figyelemmel kísérhesse, a készülő eseményeket az összes lapoknál jóval előbb jelezhesse s a politika kulisszatitkairól idejekorán tájékozást nyújthasson.

Az osztrák eseményekről naponta kétszer kap a Magyar Nemzet megbízható és kitünően értesült tudósítójától telefonértesítést, külföldi hírlapszolgálatát pedig a világ összes fővárosaiban megbízott elsőrangú hírlapírók végzik távirati uton. A civilizált világban nem képzelhető oly esemény, melyről egy-két óra mulva már távirati értesítés ne érkeznek a „Magyar Nemzet“ szerkesztőségéhez.

A művészek és művészetek világában, a főváros intező köreiben, a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar összes területeiben elsőrangú cikkel van képviselve a „Magyar Nemzet“ s azért nem kerülheti el figyelmét semmi, a mi az újságolvasót, bármely irányban is érdekelhetné.

Egy nyugtázó hangyabolyhoz hasonlít a „Magyar Nemzet“ szerkesztősége egész napon át. Attól a pillanattól kezdve, a mikor a kora reggeli órákban az első posta megjelenik, a hírlapszolgálat egész gépezete működni kezd. A tudósítók egész raja jön és megy; gyűjtik a legaktuálisabb híreket s lázas sietséggel dolgozzák fel a legkülönfélébb rovatok számára. S jönnek halomszámra táviratok és levelek vidékről, Bécsből, Berlinből, Párisból és Londonból. Közben számtalanszor csilingel a helyi telefon, a melyen külső munkatársaink tesznek jelentéseket, vagy érdeklődők tudakozódnak s közölnek híreket. A rovatok vezetői az így egybegyűlt anyagot osztályozzák és megrostálják, kiosztják a munkatársaknak megfelelő feldolgozásra s minden órában garmadászámra halmozzák fel a szerkesztő asztalára a kéziratokat, a melyek a nap eseményeinek történetét és kritikáját foglalják magukban.

A leglazasabb munkaidő délután 2 órától fél 5 ig tart. Két óra után érkeznek a parlamenti tudósítók a szerkesztőségbe, a kik a házban történetekről, a folyosók életéről s a klubok intím eseményeiről számolnak be. A bécsi és külföldi híreket a villámszárnyain ekkor hozza a táviró és telefon s a gazdasági élet élénk lüktetését tükrözik vissza a helyi, bécsi és külföldi börzéről érkező tudósítások. A reporterek ebben a rövidre szabott időben gyűjtik százfelől az érdekes újdonságokat s még azokról az eseményekről is, a melyek lapzártá után történnek, előzetes tájékozást szereznek és adnak.

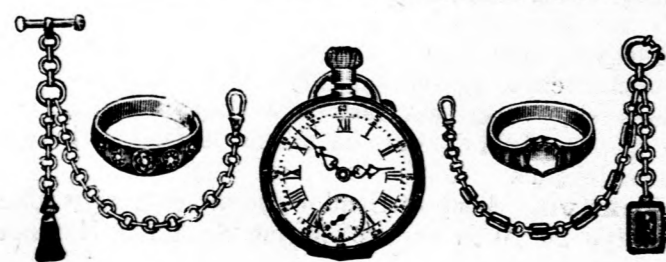
A vezércikkek, a melyeket az ország első publicistái írnak, többnyire a parlament után készülnek s mindig a legaktuálisabb eseményekről mondanak véleményyt.

A tárcá és a színházi rovat a legjelesebb írók kezében van. Abban mindig az irodalom java, az utóbbiban pedig a legújabb s legérdekesebb tömérdek hír lát napvilágot.

S mikor a szédítő munka véget ér s a tömérdek fáradság eredménye csillogó ölmoklumnakba öntve a nyomda óriási pincéjébe kerül, a hatalmas körforgó-gép fűlsiketítő kattogtatása és dühbörgése közepette szűletik meg az újság, a Magyar Nemzet.

S megszületik sokkal hamarabb, mint a nap elmulása. A Magyar Nemzet ugyanis azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával előzi meg az összes fővárosi napilapokat s ugyanakkor, a midőn itt a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a Magyar Nemzet már az ország legtávolabbi vidékeiben is elmondja a tegnapi összes eseményeit. A Magyar Nemzetet már az esti vonatok röpitik a szó szoros értelmében a Kárpátoktól Adriáig s dacára annak, hogy már este 6 órákor jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, a mit a többi lapok csak másnap reggel hoznak.

A munka nagyszerű beosztása, a rendelkezésre áll sok és kipróbált újságírói erő, a tökélyig fejlesztett nyomdaipar s egy hatalmas szervezett kiadóhivatal teszik csak lehetővé, hogy ez a rengeteg gépezet mindennap fennakadása, sőt a legcsekélyebb zavar nélkül végezhesse szédítő feladatát.

Valódi ezüst és berndorf
 evőeszközök, china és valódi
 ezüst dísz tárgyak;
 ékszerek és órák nagy
 választékban gyári áron
 10-6 kaphatók:

Keszler Dezső

órás és ékszerésznel

ZOMBOR,
 Kossuth (fő) utca.

Képes árjegyzékek

kivánatra ingyen.

József, Ehrlich Nándor, Engl Adolf, Ernst Lajos, Ertl János ifj., Ertl János id. dr. Falcione Nándor, Francz Mór, Fratricsevits Béla, Fernbach Antal, Fernbach Péter, Freund Samu, Frey Emil, Frey Imre, Fritsche János, Gräber Ferencz, dr. Gräber Lajos, Gräff Nikáz, Gergurov István, dr. Gertinger Pal, Györffy Géza, Gyurisits György, dr. Gruner Samu, Halm Ervin, Hegger József, Heindlhoffer Róbert id., Henneberg Sándor, Husvéth István, Ivánkovich János, Jakob József, János Gusztáv, Jauch Ferencz, Juhász Mihály, id. Karácson Gyula, Klanszky Nándor, Keló Mór, dr. Kék Lajos, Kés-márky Béla, Kiss Sándor, Koczár Zsigmond, dr. Kollár Győző, Kollár József, dr. Konyovits Dávid, Korény Béla, Kovács József, Kovacsich Radivoj, dr. Krónits István, dr. Legrand Ferencz, Leovits György, Lippert Ferenc, Loschitz Béla, Mándich Lajos, ifj. Marsch János, Marsch Károly, Matzitz Gusztáv, Matusék Zsigmond, ifj. Mayer János, Mayer István, dr. Mayer Nándor, Méró Simon, Mikosi Imre, Milits Szvetozár, Milla Márton, Molnár Ferencz, Müller Vilmos, Neszmírak Mátyás, Ney György, Obláth Károly, Ödry György, Ödry János, Oppenlander Gyula, dr. Pavlovits Jenő, Pekánovits András, Pekánovits Antal, Peer Ottó, Popovits Sebő, Rados Márk, Radicevits Sándor, Raisz Lajos, Rausch Ede, Rauschenberger Adolf, Rauschenberger János, Rácz György, Rácz Soma, Rátay Tivadar, Reissner Lajos, dr. Révay Adolf, Roediger Lajos, Roheim Károly, Roheim Zsigmond, Sándor Béla, Schlachter József, Schlagetter Gyula, dr. Strasser Lajos, Stebler Albert, Stebler János, Stein Jakab, Steiner Lajos, ifj. Schwerer Jakab, Schwerer Mihály, Schlieszer Sándor, Szabadka Mihály, Szabó Nándor Péter, Sztankovits György, Szendy István, Szemző Dezső, Szemző Gyula, id. Szemző István, Szemes József, Szigethy István, Szilágyi Mór, Sztrilich Zsigmond, Szól Sándor, Tantner Ottó, Tápay Ágoston, Theodorovits István, Temesváry József, Tessényi Oszkár, Trischler Xav. Ferencz, Tomasits Antal, Thum Adolf, Turmann Lajos, Thurszky János, Ugyr Mihály, Ullmann Miklós, Valter Nándor, Vamosi Samu, Vécsy Károly, Weszelovszky Antal, Weszelovszky Péter, Weidinger Sándor, Weigang János, Weindl József, Weindl Mór, Vidákovits György, Vidákovits János, Vidákovits Jenő, Villmann Mátyás, Vojnits István, Vukicevits István, dr. Zákó István, Zákó Milán, Zányi Bódog.

A helyettes esküdtek névsora a következők: Bertolino Sándor, Bikár Jakab, dr. Buday Pál, Budimac Antal, dr. Bugarszky Koszta, Bugarszky Miklós, Bujak Lajos, Blumenthal Lajos, Csávosi Sándor, Cservenka Lajos, Darázs Antal, dr. Előd Béla, dr. Frank Mihály, dr. Ferencsik Lajos, dr. Gaál István, dr. Gombos Ignác, Hauke Imre, Heinz Kálmán, dr. Hirman Ferenc, Husvéth Károly, Jankovits Dusan, dr. Jovánovits József, dr. Kabos Márton, Kádár Ignác, Kalits Demeter, Kende Ignác, Kohut Henrik, Kovacsits Jenő, Lánckor Antal, Lang Gyula, Latinovits Szaniszló, Lévy Nándor, Loógó Mátyás, Malosevits Miklós, Mészáros Lajos, dr. Nikolits György, Pártos Samu, dr. Pavlovits Simon, Pribil Ernő, dr. Poppovits István, Proll Ferenc, Raab Béla, dr. Sági Samu, dr. Sajtos Samu, Schwartz Emil, dr. Scheer Armin, Stverteczky Ferenc, Spitzner Márk, Szobotka Rezső, Scultéty Ferenc, Tápay István, Temunovits József, Trencsény Károly, Tibor Mihály, dr. Thurszky Zsiga, Városhy László, dr. Vuics János, Zsibory Antal, Zsuffa György, Zsulyevits Ernő.

Színészet.

Mikor az ember, mikor még nagyon kicsi ember, először kap nadrágot, furcsa minden hozzátartozójának és még neki magának is, hogy most őt komolyan nadrágos embernek vegyék és jó ideig olyanformán tekintik az ő nadrágos állapotát, mint a mi még egyáltalán nem igazi, de hát, tegyünk úgy, mintha igazi volna. Mielőtt az ember az első szerelmi kalandra megy, nem tartja a saját kalandját olyanoknak, mint a legtöbb emberét, hanem úgy érzi magát, mint a ki próbából tesz valamit, a mihez még se joga, se ügyessége. Az első lépés bármily irányban, habár épp oly sikeres, mint más hasonló lépése, mindig a szokatlanság, a páratlanság miatt olyanok tetszik, mintha csak tréfából volna megtéve és nem vehető olyanoknak, mint másoké. Az ifjú házások a szokatlanságok egész akadályversenyét kell hogy legyőzzék, a mig befogadjuk őket olyanoknak, a kikről nem eszünk el, hogy karonfogva járnak az utcán és komolyan vesszük, hogy most már a Lajos is férj és Leontin is asszony.

Ennek a minden téren tapasztalható különös érzésnek az ellenkezője, de mégis pendantja az, a mikor az ember először érzi magát valamilyen veteránként. Mikor az embernek először köszönnek a diákok az utcán előre, anélkül, hogy be volna mutatva, mikor a kisasszonyok először mondják, hogy „kezét csókolom“.

Ilyenforma Lauka Gusztávnak érzem én most magam a zombori kritikuskok között, a mikor pünkösdi királynak megtettek egy hétre, hogy irjam én a kritikát egyik másik ifjú óriásunk helyett.

Visszaemlékezem arra a szép időre, mikor Molnár Pista, mint a „Bácska“ szerkesztője át akarta nekem adni a szabadjegyét és minthogy azt már rég elszórtam, a taplósapkáját próbálta helyettesíteni a fejemre nyomni, mert, ugymond, a jegyszédőknek Csóka igazgató kiadta

a parancsot, hogy azt az urat, a ki taplósapkával jön, azt jegy nélkül lehet beereszteni. Utóbb persze, jegyet szereztek nekem és én nagy buzgalommal és nagy képpel kritizáltam a Vadászkiúrt udvarának a fenekén állított deszkabódében megeselekedett előadásokat, a melyek bizony sokszor voltak különben a mostani épített muzeumtemplomban elküvetettek.

Ha erre a 20 éves kritikus multra visszatekintve, — a mely idő alatt csaknem szakadatlanul én foglalkoztam az itteni színészetrel — újból előveszem a tollat, meglehetősen nyugodtan kutatok a régi emlékekben találó mondások után.

Az egyszeri színésznőnek szemrehányást tett az igazgatója, hogy mért nem öltözött át a II. felvonás után, hiszen a III. felvonás 15 évvel későbbi korban játszik? — Epp azért sztkésztelen, felelt a kis naiva, ki emlékeznék vissza arra, hogy 15 év előtt milyen ruha volt rajtam!

Ki emlékezik vissza, hogy mily adomákat mesélt én 15 év előtt a kritikámban? (Nem állok jót arról sem, hogy az előbbi is nem volt-e már elmondva.)

Hogy a megbeszéléseimben nem követem a nagyon szigorú kollegák példáját, arra több okom van.

Először is, ez az oh nép! az, a mely engem évről-évre mandátumával tisztel meg. A mióta az országos képviselőválasztásokon megbuktam, örömmel fogadom ezt a mandátumot is és megbecsülöm különösen azért is, mert minden vesztegetés nélkül jutok hozzá.

De azt csak nem kívánhatják képviselőtől, hogy a saját választóit összeszedje.

A másik, kevésbé személyes, de annál realisabb okom, hogy őket ne ócsároljam, az, hogy nem érdemlik meg.

Vegytek csak a dolgot, a mint van. Egy bűn van, a mit színészek meg nem bocsátok, — az igekezet biánya. Ez pedig ritka, mint a fehér holló.

Maga a színészkedés olyan mesterség, hogy azt ambíció nélkül meg se lehet kezdeni, nem lehet folytatni és a melynél az a hiány a kész bukás.

Es színészeink általában, a mieink pedig különösen, mind igyekvők.

Nézzük a **Mozgó fényképek** előadását. Dacára annak, hogy a közönséget elfujta a hó, úgy játszottak, mintha valami szellemes vigjátékot adnának, a melyet érdemes alaposan megtanulni. A Menszky Boris szerepében konvenció az, hogy a „magának adom“ ban az *a*-ra tesz a hangsúlyt, a mi a szlávok karakterisztikuma. Sőt a németben az *n* helyet *ny*-t szoktak mondani, „bitte nyemen's“, a mi szintén hatásos. A mi Menszkyk a dialektust kevésbé érezte, pedig több hatást érhetett volna el a lengyeles hangsúlylyal és esetleg *ny-es* kijetéssel.

A **Kék asszony** előadása épp oly jó volt, mint a mult évben. Pályt ismerjük e jó szerepében. Lorándynak a Pierre szerepe nagyon jól „feküdt a hangjában“. (Bocsánatot kérek, Tóth Bélától tudom, hogy ez borzasztó germanizmus, de csak most az egyszer mondom így, ezentul majd, ha azt mondom, hogy „illet a hangjához“, vagy „megfelelt a hangjának“ — kérem azt a zenész közönséget, a mely ezt a rossz kifejezést annyira megszokta, hogy így értse.) Gyárfás „beugrott“ Palágyi helyett a csendőrkapitány szerepébe és egészen jól látta el. Ugy, mintha Gyárfás volna operette-színész és Palágyi a drámai. (Vagy talán így is van?) Lónyay Piroksa keeses cukorbaba volt és különösen a „discretio“-ról szóló coupletval aratott „discret“ sikert. Már tudniillik, ha mind tapsoltunk is, oly kevesen voltunk, hogy a taps csak discret maradt. Deák jól adta a báró szerepét. A zenekar, mint mindig, ma is fényesen bevált és Ligeti karmesternek, a ki a társulatnak egyik star-ja, becsületére vált.

Tosca cimszerepében Murányi Juliska éppen abban jeleskedett, a mit a színésznő főérdemének ismernek el, az igekezetben. Az első felvonásbeli ruhája nem volt eléggé megfelelő, mert ennyi virágot semmi-fele ballerina se rak a ruhája hátulsó részére. Egyebekben azonban úgy öltözködése, mint játéka megfelelő volt. A gyilkolási jelenet jó rendező dícsér. Palágyi játéka érezhető volt gyengékedése. Jó volt Gyárfás maszkja és az, hogy a megkínóztatás nyomait meg-hagyta. A ház üres volt. A cicibeot mindenki másképp ejtette ki, de egy se a hogy kell, „csicsiszbeo“.

Pataj Sándor.

A **megkritizált kritikusk**. Laptársunk a „Z. és V.“ színházi tudósítója a mult héten a „Kornevillai harangok“ előadását igen szigoruan megkritizálta. Szemet szurt ez a szigor a „Magyar Nemzet“ színházi rovat vezetőjének, s épen ezért éles bírálat alá vette azt. Keresett, kutatót, mig megtalálta annak az Achilles sarkát. Innen támadta aztán csipős szellemességgel. Ugyanis abban a kritikában mondatott, hogy az írója az előadás alatt nem kapta meg a rendes helyét, s nem hallhatta a vendég tenorista, Baranyai (Grenzó) belépő-jét. Azt aztán elfelejtette megemlíteni, hogy az első felvonás után bejutott a színházba. Ez volt az a pont, a melyből kiindulva megkritizálta a „M. N.“ azt a kritikát. Erre nézve azt jegyezhetjük meg, hogy hibát valameny-nyen követhetünk el, még ha kritikuskok vagyunk is. Ez a hibája azonban annak a kritikusk urnak mit sem von le az ő színházi bírálatának komolyságából és értékéből, különösen ezt akkor mondhatjuk, a mikor ugyan annak az urnak a tollából oly figyelemreméltó színházi referádák származnak, mint a „Z. és V.“ tegnapi számában a „Henschel fuvaros“ előadásáról megjelent.

Pozsgai Kamilla. Színházunkban a jövő hó folyamán premier lesz. Egy helyi szerző, lapunk szorgalmas munkatársának, Szébenyei Szekulesz „Pozsgai Kamilla“ című drámája kerül a színpadra. Városunkban is akad tehát egy fiatal író, a ki drámát ír. Nagy fába vágta ugyan fejszéjét, mert fiatal fővel még kissé korai a modern társadalom félszeregeit filozofice fejtegetni. Drámájának problémája azon előítéletek, a melyekkel a modern kor a nők erkölcsével szemben él és hogy mily hamar itélnek el egy nőt a legkisebb gyanura is. A cimszerepét — mint értesültünk — Székely Renée fogja kreálni. Ella szerepét Murányi Juliska és a hős szerepét Palágyi Lajos játsszák.

Ujdonságok.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Gadó István pécsi törvényszéki joggyakornokot és Csekmanek Rezső dr. marcali lakos, ügyvédjelöltet a zombori kir. törvényszékhez aljegyzökké nevezte ki.

Kinevezés. Pothorszky Lajos német-palánkai posta- és táviró-főtiszt Temevárra posta- és táviró-biztossá nevezetett ki.

Kinevezések. Báró Vojnits István főispán a zentai járási szolgabírósnál rendszeresített járási irnoki állásra Listyevits Titusz eddigi ottani II-od irnokot, a vármegyei központi rendszeresített díjnoki állásra pedig Hrabovszky Sándor zombori lakost nevezte ki.

Egyházmegyei hír. Deutsch Antal Veprovácról Bukinba, Léh Mátyás Bukinból Veprováca kápláni minőségben áthelyeztettek.

Karácsonyfa-ünnepély. A zombori magyar jótékony négyzet karácsonyfa-ünnepélyét e hó 17-én, vasárnap délután 3 órakor a m. kir. állami főgimnázium tornacsarnokában tartja meg, melyre az érdeklődőket tiszteltelt meghívja.

Uj magyar-német tolmács. A zombori kir. törvényszék Strasser Lajos dr. ügyvéd, zombori lakost a zombori kir. törvényszéknél rendszeresített második magyar-német tolmácsi állásra tolmácsnak nevezte ki.

Bírói viselet. Az új bűnvádi perrendtartás életbe lépése különöségeiben is változást idéz elő a bíróságoknál. Egyik másik tábla területén már elrendelték, hogy a bírák és ügyészek a végtárgyaláson ünnepi feketé rubában jelenjenek meg, mert úgy kívánja állásuk méltósága, valamint a végtárgyalás komolysága.

Rendkívüli városi közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma, december hó 15-én délután 3 órakor a városbáza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés tárgya: Neuerer, Keppich és Brankovits karánsebesi cég ajánlata a kövezetvám és helypénzszedési jog beérvelete tárgyában.

Szabad lyceum. A Szabad lyceum rendező bizottsága a t. közönség tudomására hozza, hogy a jövő vasárnap délután hirdetett „Az esküdtbíróóságok történeti fejlődését“ tárgyú előadás, tekintettel a zombori magyar négyzetnek ugyanazon időre kiűzött karácsonyfa-ünnepélyére, akkor nem lesz megtartva. Ezen elhalasztott előadás megtartásának idejét legközelebb közölni fogjuk.

Katolikus egyetem. A kalocsai székes főkáptalan december hó 9-én tartott ülésén a létesítendő magyar katolikus egyetem céljaira százezer koronás örök alapítványt tett, illetőleg szavazott meg.

Eljegyzés. Schmidt S. János eszéki nagybirtokos jegyet váltott Ujvidéken Vukicevits Micike kisasszonnyal, Vukicevits György ujjvidéki ügyvéd leányával.

Tisztújítás a „Csitaonica“-ban. Népés és mozgalmas tisztújító közgyűlése volt a helybeli szerb Csitaonica védészenje szt. András ünnepe folyó hó 12-én esti hat órakor. A tisztújító közgyűlésen dr. Krónits István elnök helyett, a ki távol volt, Georgievits Koszta igazgatót elnökölt. A közgyűlésen az egyleti tagok igen nagy számban jelentek meg, miután a „fiatalok pártja“, hogy az egyleti életbe újabb lendületet hozzon be, a tisztújításban elhatározó állást foglalt el és kivánt a maga kebeléből néhány tagot a választmányba bejutatni. A „fiatal párt“ mozgalma sikerrel járt, mint hogy a választmányban két helyett nyert el a jegyzői állás is a párt egyik tagjával töltetett be. A tisztújítás a következő eredménnyel folyt le. Megválasztottak: Elnökké: Krónits István dr. Igazgatóvá: Bikár Jenő dr. Választmányi tagokká: Vuics János dr., Konyovits Dávid dr., Lallosevits Jócó dr., Gergurov Jásó, Gavrilovits Milutin és Novákovits Izidor. Jegyzővé: Zsivojnovits Janos. Ügyészé: Bugarszky Koszta dr. Pénztárossá: Gergurov Daniel. Ellenőrré: Vuics Ensták. Igen sok szavazatot nyertek még Popovits István dr., Birvalszky György, Popovits Zsárkó és Bikár Voin dr. A lemondott Georgievits Koszta igazgatónak és Karakásevits Milvoj ellenőrnök, az egylet fellendülése körül kifejtett buzgó működésükért — Jankovits Dusan egyleti tag indítványára — egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A tisztújítás kedélyes, vidám áldomással nyert befejezést.

Választmányi ülés. A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat választmánya folyó hó 17-én délután 4 órakor helyiségében ülést tart, melynek fő-tárgya a közgyűlés előkészítése.

Pályázat. Az új-palánkai róm. kath. iskolánál I. osztályu tanítónői állásra december hó 25-ig pályázat van hirdetve.

Felülfizetések. A zombori „Iparos kör“ f. hó 10-én tartott báziestélyén felülfizettek: Széchenyi József 4 frt 50 kr, Zsulyevits Ernő 1 frt, Payerle Nándor 50 kr. Fogadják a tisztelt felülfizetők ezuton is a kör hálás köszönetét.

Eljegyzés. Bozay Béla bélyei körjegyző eljegyezte Kukov Gizella kisasszonyt, Kukov György apatni kir. járásbírósi kiadó leányát.

Közégsi képviselőválasztás. Torzsáról írja tudósítónk: F. hó 4-én tartott közégsi képviselőválasztás alkalmával, mely a közégszába tanácstermében Kármán Pal és Schick János Frigyes elnökök vezetése alatt a legpéldásabb rendben folyt le, a következők választottak meg: Gröszér Miklós, Schmidt Miklós, Korell János, Schmidt Fülöp, Nadich Frigyes, Hoffmann Frigyes, Matter Frigyes, Beck Fülöp, Schmidt Jakab, Schneider András. Póttagok: Causzter András, Hermann Miklós, Thalheimer Miklós, Müller Márton.

Az ügyvédek figyelmébe. Az új bűnvádi eljárás rendelkezése folytán az ügyvédi kamarák állítják össze ezentul a hivatalos uton kiemelendő védők listáját. Ez az összeállítás úgy történik, hogy az ügyvédi kamara választmánya felhívja első sorban a kamara székhelyen lakó ügyvédek jelentkezés végett. A szabadkai ügyvédi kamara is kibocsátotta már e felhívásokat és a beérkező jelentkezésekhez képest fogja a listát összeállítani. Kívánatos volna tehát, hogy minél zöbben jelentkezzenek, nehogy a választmány a jelentkezések figyelembe vétele nélkül legyen kénytelen a névsort összeállítani. A hivatalos védelmekre egyébiránt több kedvük is lesz az ügyvédeknek, — mert sok esetben a bűnvádi általánból térítik meg a védői díjakat, ha azokat a feleken behajtani nem lehetne.

Eszküvő. Steckler Sándor bajai polgári iskolai tanító folyó hó 10-én vezette oltárhoz Schönfeld Mariska kisasszonyt Baján.

Luca széke. Tegnapelőtt, szerdán, szent Luca napja volt. Faluhelyen ezen a napon kezdik a Luca széket faragni, melynek hagyományos alakja a ős régi idők óta fogva varázserejűnek tartott pentagramm, vagyis boszorkányszög. A Luca székeről azt tartja a nép, hogyha naponként egy kicsit faragva rajta, éppen karácsony estéjére készül el vele, úgy az éjjeli mise alatt ráállva, meglátja a falu összes boszorkányait. Régebbi időkben a kincskeresőknek is nevezetes napja volt Luca. Ezen a napon a fölvetődő láng megmutatta a keresztuton elásott pénzt. Régi megfakult írások, régi levelek, naplók őrzik még rejtelmeit e napnak, de bizony mostanság alig akad komoly ember, aki leáné Luca napjának éjszakáját, csak mint a régi babonák ünnepeit emlegetik.

Letört bimbó. Kelő Mór, a zombori kir. állami foyammernökség köztisztelőben álló főmérnöke és családja mély gyász borult. Leánykájuk Rózsika zsenge életének harmadik évében meghalt. Egy kis bimbót tört le a kénytelen halál, amelynek hervadása mély szomorúságot hozott a szülői és testvéri szíveknek, akik szerették. A gyászbirot a következő jelentés tudatja: Kelő Mór és neje Schlesinger Mariska mint szülők, Ilonka, Vilma és Ernő mint testvérek, úgy özvegy Kadelburg Leonora mint nagyanya nevében is, szülői szívük mély szomorúságával tudatjuk, hogy kedves kis gyermekünk, illetve testvérkénk, unokánk Rózsika folyó hó 14-én reggeli fél 5 órakor visszaadta zsenge lelkét a Mindenhatónak. A korán elhervadt kis halottunk temetése folyó hó 15-én délután 11 órakor lesz. Zomborban, 1899. évi december hó 14-én.

Tisztújítás. Bodrogh Monostorszegen a tisztújítás folyó hó 12-én tartott meg Deák Zsigmond járási főszolgabíró elnöklété alatt a következő eredményel: közs. bírónak Ruzs Antal id., közs. II. bírónak Simunov András, esküdtkeknek: Molnár Nándor, Knezurin Antal, Gyanity Miklós, Kovács Vitályos és Forgits Marian, közs. pénztárnoknak Merer József, kir. adószedőnek Kovács József és végül közgyámnak Kollár Gergely választattak meg.

A halas-rigyci vasut. A vármegye felső vidékének lakossága által olyan régen óhajtott halas-rigyci vasut kiépítése mindinkább közeledik a megvalósulás stádiumához. Törzsrészenyeket újabb jegytek: Latinovits Albin borsódi nagybirtokos 2000 frt, gróf Batthyány István borsódi nagybirtokos 1000 frt, Latinovits Pál borsódi nagybirtokos, orsz. képviselő 1000 frt és Latinovits Géza borsódi nagybirtokos, orsz. képviselő 1000 frtot. A vasut kiépítése immár rövid idő kérdése; legközelebb már megtartják az engedélyezési tárgyalást. Így tehát felső Bácska egy régi óhaja teljesedik, ami legnagyobb részben Latinovits Pál és Latinovits Géza orsz. képviselőknek köszönhető, akik a vasut létesítése körül rendkívüli buzgóságot fejtettek ki.

Gyermekszínelőadás. A bodrogh-monostorszegi közs. népiskola tanulói folyó évi december hó 25., 28. és 31-én az „Olvasókör” nagytermében, a „Ferenc József Tanítók Háza” javára színelőadást tartanak. Színe kerül: A sátán utja című 3 felvonásos alkalmi színmű. Irta: Bartha István.

Villamos vasut Ujvidéken. Ujvidék város jogügyi és gazdasági bizottsága tárgyalásokat folytatott egy budapesti céggel villamos közúti vaspálya építése tárgyában. A mint ujvidéki tudósítónk írja, már megállapodásra is jutottak a tárgyalások folyamán s ha csak előre nem látható akadályok nem jönnek közbe, úgy még a jövő év tavaszán megkezdik az építési munkálatokat, a melyekhez a szükséges tőke már is biztosítva van.

Tisztújítás Kupuszinán. Kupuszinán a községi tisztújítás folyó hó 12-én tartott meg Deák Zsigmond főszolgabíró elnöklété alatt. Megválasztották: Mikó János bíróvá, Makk György albíróvá, Dienes János, Buják Lőrinc, Forgács István, Guzvány Márton esküdttekké, Pávlay Pál községi pénztárnosá, Guzvány János remanenciák pénztárnosá és Guzvány Mihály közgyámná. A választás teljes rendben folyt le és azzal az egész község meg van elégedve.

Betétszerkesztés befejezése Torzsán. F. hó 7-én adta be a Torzsa község és Pettan pusztá telek-könyvének rendezése céljából kiküldött betétszerkesztési bizottság — mely állt Sándor Károly b. sz. bíró és Úszkay Tamás telekkönyvvezetőből — a foganatosított betétszerkesztési munka befejezéséről jelentését, mely alkalomra a községi képviselőtestület díszgyűlést tartott. Gutwein Lajos jegyző megnyitván a gyűlést, a bizottság megterte jelentését, mely mindenki meglegedését megnyerte és így a képviselőtestület örömmel vette tudomásul. A képviselőtestület az egész község nevében megragadta az alkalmat és köszönetét fejezte ki a bizottságnak lelkiismeretesen végzett és minden ember meglegedését kivívott derék munkásságáért. Erre Sándor Károly b. sz. bíró válaszolt, örömet fejezve ki a felett, hogy a bizottságnak sikerült a község lakosainak meglegedését kivívni, egyszersmind kifejti, hogy a bizottság hálás köszönettel tartozik viszont a község lakóinak az iránta tanúsított mindenkor előzékeny és szívélyes magatartásáért. „Sok községben fordultam meg — mondja befejezőleg — de ritkán találtam a község lakói közt oly szép egyetértést, mint Torzsán, nem csoda tehát, hogy a község minden tekintetben haladást mutat. Adja az Isten, hogy e szép összetartás és egyetértés soha meg ne zavartassék!” Hogy ez jobban dokumentáltassék, a betétszerkesztési bizottság tiszteletére este a „Haladó-kör” helyiségében 50 terítéket meghaladó bucsubakkert volt, mely a legjobb hangulatban tartotta együtt a meglegedeteket a késő reggeli órákig. Ősi szokás szerint csak-hamar megindultak a felköszöntők is, melyek közt Dúzs Dezső ref. káplán e célra szerkesztett „bucszatóját” kell kiemelni, melyet élénk figyelemmel hallgattak meg. A felköszöntőkre ismét csak Sándor Károly b. sz. bíró reflektált, örömet fejezve ki a felett, hogy „bucszani is oly szép számmal jelentek meg, ami legjobban bizonyítja, hogy a bizottság és lakosság közt a rövid együttlét alatt jó egyetértés uralkodott, kérvén a jelenlévőket, hogy továbbra is tartásuk meg őket szíves jóindulatukban és emléktükben.” A választ lelkes éljen és taps követte. Részünkről meg e helyen is mondunk szívélyes „Isten hozzadot!”

Karácsonyi ajándék a vasutasoknak. A kereskedelemügyi miniszter kellemes karácsonyi ajándékról gondoskodott a magyar királyi államvasutak derék tisztviselői kara részére. 190,000 forintnyi karácsonyi jutalomban fognak részesülni. A munkások részére 2000 forintot utalványozott karácsonyi jutalmul.

Tilos a lövöldözés. Thurszky Jenő városi rendőrfőkapitány a következő hirdetményt adta ki: A karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával szokásban lévő lövöldözések megállítására céljából eleve figyelmeztetem a lakosságot, hogy az érvényben lévő városi szabályrendelet értelmében a város belterületén a lövöldözés tilva van. A ki ezen tilalom ellen vet, kibágást követ el s az 1879. évi XL. t. c. 115. §-a alapján 50 frtig terjedhető büntetés, behajthatlanság esetén pedig megfelelő elzárással büntetetik.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Falcione Lajos zombori nagybirtokosnak az Apatinból—Rigycizára — a dunaparti utba eső közútszék érintésével — építendő helyi érdekű vasut építésére, az előmunkálati engedélyt egy év tartamára megadta.

Tél. Beköszöntött a tél. Gyilkos hidegség porzik odakünn. Bizonyosság reá a sok körmét fújó ember, a tömteletlen vörös orr, a könnyes szem, zuzmarás bajusz és az a nagy sietés, az a sürgés-forgás, amivel minden élő lélek végzi a dolgát, rohanya, hogy födel alá kerüljön mentől előbb. A nagy hó tetszetős fehérséggel borított el mindent. A jövőre nézve a következő prognosztiz jelzi a metereologiai intézet: Boros és hideg idő várható, megújuló havazással.

Felszólamlás az országos betegápolási pótadó ellen. Zombor sz. kir. város tanácsa a következő hirdetményt adta ki: Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által 115,972/II. 1899. számú átirat szerint az 1898. évi XXI. t. c. alapján, 1899. évre megállapított országos betegápolási pótadó munkálát az 1883. évi 44. t. c. 16. és 18. §-a értelmében 8 egymásután következő napon át, vagyis: 1899-ik évi december hó 12-étől kezdve 1899. évi december hó 19-ig bezárólag, a városi adóügyi osztályánál betekintés végett közszemlére kitetetik azon figyelmeztetéssel, hogy miután a fentemlített kivételi munkálamban megállapított országos betegápolási pótadó ez évben első ízben vettetett ki, mindazon adózók, a kik netáni felszólamlással élni akarnak, ebbeli felszólamlásukat a szóban levő országos betegápolási pótadónak az adókönyvecskébe, vagy adójegebe történet bejegyzését követő 15 nap alatt a város polgármesterénél előterjeszthetik. A fentjelzett határidőben tul benyújtott felszólamlások tekintetbe vétetni nem fognak.

Megszűnt csőd. Hauer Tóbiás zentai kereskedő ellen nyitott csőd megszüntetett a szabadkai kir. törvényszék által.

Magyar Nemzet. Lapunk mai számában foglalt, a Magyar Nemzet politikai napilapra vonatkozó közleményünkre különösen felhívjuk olvasóink szíves figyelmét. A Magyar Nemzet, melynek élén Jókai Mór és Bekács Gusztáv állnak mint főszerkesztők és Adorján Sándor mint felelős szerkesztő, a legolcsóbb napilap, amennyiben az előfizetési ára 1 óra csak 1 frt. Új előfizetők kivétel nélkül megkapják ajándékképp a Jókai Mórnak feltűnést keltett „Az én életem regénye” című cikksorozatának eddig megjelent részét és a Magyar Nemzet gyönyörű napárát. Mutatványszámot 6 napig küld a kiadóhivatal. Cím: Magyar Nemzet Budapest, Kerepesi út 54.

Petőfi-estély Baján. Spitzer Zoltán joghallgató kezdeményezésére mozgalom indult meg Baján egy, a „Petőfi-ház” javára rendezendő nagybörszabásu Petőfi-estély rendezése tárgyában. E mozgalom tárgyában Madarász Flóris főgimnáziumi tanár elnöklété alatt f. hó 8-án értekezlet volt, mely alkalommal határozatba ment, hogy az estély védnökségét dr. Hegedűs Aladárné urnőnek ajánlja fel; a vezetés tisztjével pedig dr. Hegedűs Aladár polgármestert bízzák meg.

A kis-kéri árvatár. Még 1836. évben történt, hogy Kis Kér község árvapénztárából Falkenstein Frigyes közgyám 34886 váltóforintot elkikasztott. A kikasztott vagyonából a hiánynak csak egy csekély része térülvén meg, a hiányzó összeget a főkönyvben mint követelést, illetőleg fedezetet írták elő és ahhoz a szabályszerű kamatokat évről-évre hozzáírták. Így történt, hogy ez a hiány 1891. év végéig, amikor is a vármegye az árvapénztár központi kezelésbe vonta, nem kevesebb, mint 253,575 forintra szaporodott, úgy hogy a község az árvapénztár csekély állapota fejében semmi mást nem adott át, mint ezt a követelést. A vármegye a községet kötelezte ezen összeg megfizetésére. A község a jogerős marasztalás után megbízta Schneider Károly dr. kulai ügyvédet, hogy indíton kárterítési keresetet a királyi kincstár ellen, mert annak idején ez volt a földesur, az ő közgeinek volt kötelessége az ellenkezés és ennek elmulasztása okozta az árvapénzek elveszését. A per során megindultak az egyességi tárgyalások és a pénzügyminiszter mindössze 21,240 frt kárpótlási összeget kínált a községnek. A község ezzel természetesen nem lehetett meglegedve és ezért küldötséget menesztett a miniszterelnökhöz és pénzügyminiszterhez, hogy töltek méltányosabb egyességi összeget eszközöljön ki. A 25 tagú küldötség tegnapelőtt járt a képviselőházban — ahol nagy fölűnést keltett — Széchenyi Tamás főszolgabíró, Schneider Károly a község ügyvédje, Korbai Pál jegyző és Méder Ádám bíró vezetése alatt. Hozzájuk csatlakoztak a bácsmegeyi országgyűlési képviselők is. Memorandumot nyújtottak át a két miniszternek, melyben elmondják, hogy ez a csapás a községet teljes tönkretjuttatással fenyegeti, adósságuk 160,000 forintra szaporodott, pótadójuk 132 százalék és a községből a nagy terhek folytán 78 család már eddig is kivándorolt. Kérik azt, hogy a kormány a megajánlott egyességi összeget emelje oly magasra, hogy legalább a nyomasztó adósságoktól megszabaduljanak. A miniszterelnök és pénzügyminiszter megígérték, hogy méltányosan fogják figyelembe venni a község kívánságát.

Elűlyedt uszályhajó. Szohner Károly bajai hajós vállalkozó Szent Pál nevű uszályhajója az új-pesti telelőben 3000 mm. gabona rakományal elűlyedt.

Halalozás. Igen Jánosné szül. Pleszburger Eta folyó hó 12-én, életének 27-ik, boldog házasságának 6 évében hosszas szenvedés után Szabadkán elhunyt. Temetése folyó hó 13-án ment vége.

Katonák vacsorája. Ez lesz a katonák pompás újévi ajándéka. Vacsorát kapnak 1900. évtől. A katonák számára a hét év napjára a kőzetkezés javítása céljából engedélyezett 1—1 krajcár felszámítása a folyó év végéig megszűnik. E helyett 1900. évi január hó 1-től kezdve a csapatok részére hetenként és fejenként négy adag busos főzelék és kávé konzerva fog díjtalanul kiszolgáltani.

Alapszabály jóváhagyás. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a prigrlevica-szent-iván—apatini vizlecsapoló társulat alapszabályait a jóváhagyásai záradékkal ellátta.

Legújabb szeszadó törvények nevezetesen az 1899. XX., XXIV. és XXII. t. c. a hozzájuk való végrehajtási utasításokkal együtt Szokolay István dr. magyarázataival és főszereléseivel megjelentek és minden könyvkereskedésben kaphatók.

Nagy hagyomány. A mult szerdán halt meg Ujvidéken Nedelykovic György, ki nagy vagyonát özvegyére és rokonaira hagyván, egyuttal szerb közművelődési célokra is 100,000 frtos alapítványt tett. Többek közt hagyott az ujvidéki gimnáziumnak 10,000 forintot, az ujvidéki szerb hitközségnek 10,000 forintot, szegény leányok kiházasítására és a templom földszítésére ugyanannyit, a szerb Matica irodalmi egyesületnek 10,000 forintot, a szegény szerb írók segítésére 10,000 forintot, a szerb metropolisz szegény népiszkolák segítő alapjára 10,000 forintot stb. Nedelykovicot Ujvidéken Seves Mitrofan bácsi szerb püspök szentelte be. A temetésen Brankovic György szerb patriárka külön küldötséggel képviseltette magát.

Magyar Hirlap. Közeledik a legszebb ünnepe, a szeretet ünnepe, szent karácsony napja. Amikor mindenki örömet igyekszik szerezni az övéinek s hű barátainak. A Magyar Hirlap leghivebb barátai, a bőséges olvasók: a lap előfizetői. Számukra gyönyörű meglepetést készít a Magyar Hirlap. Gyönyörű karácsonyi albumot küld szét a Magyar Hirlap az előfizetőinek. Irodalmi része a magyar írók színe-javának a tollából került ki; az illusztrációkat első művészeink készítették. Az album tartalma oly változatos, hogy minden igényt bőven kielégít. A legjobb családi olvasmány, egyszersmind formás szalonisz lesz ez a pompás album. A Magyar Hirlap előfizetői teljesen díjtalanul kapják meg karácsony héten. Azok is, akik csak egy hónapra fizettek elő. Az album bolti ára 1 frt 50 kr lesz. A Magyar Hirlap egyéb kedvezményei is különösen figyelemre méltók. A rendes árnál sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hirlap előfizetői a remek Francia Divatlapot. Negyedévre csak 75 krajcárért. Az Otthon című nagyon szépen illusztrált havi folyóiratot, a Magyar Hirlappal együtt negyedévre 50 forintért, a Képes Gyermekeket pedig negyedévre 50 krajcárért rendelhetik meg az előfizetők. A szerkesztői tizenetköt rovatában az előfizetők minden kérdésükre pontos, kimerítő választ kapnak. A lap előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr, negyedévre 3 frt 50 kr. A kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-utca 4. sz. a van.

Tüz. Bodrogh-Monostorszegről írja tudósítónk: Andrasev Jakab háza folyó hó 11-én délután 5 órakor, dacára a tetőt borító majdnem 60 cm.-es hónak, egy félóra alatt teljesen leégett. A tűz vigyázatlanságból eredt, amennyiben a család egyik tagja a még forró pernyét, melyet ruhafehériteshez használtak, felhordta a padlásra, melytől a közelben lévő szalma meggyulladt. Mikor a tüzet észrevették, már az egész tető lángolt. Miután a ház biztosítva volt, a kár megtértül.

Fillokszera. Bács-Bodrogh vármegye bajai járásába tartozó Borsód községe szőlőiben a fillokszera jelenléte megállapítván, nevezett község határát a földmívelésügyi miniszter zár alá helyezte.

Elfogott tolvajbando. Holosi Károly János szabadkai, Uj Mihály kulai, Rajta Ferenc bajai, Pintezik Károly huszli és Szalonszki Ferenc ujvidéki lakosok, valamennyien az ujvidéki törvényszéki palota építésénél dolgoztak mint napszámások. Ez azonban csak melléktoglalkozásuk volt, mert már junior óta üzletszerűen a baromfiopást üzték. Mult hó 30-án nagyobb tette szánták magukat, kirándultak Uj-Futakra, ahol Retter Mátyás házának paradés szobáját teljesen kiürítették. A tolvajok az ablakot sárral bekenték s azután benyomták s azon keresztül rakták ki a bent levő ingókat. Csak-hogy most az egyszer rajta vesztettek, mert a rendőrség a főcinkos Holosi kivételével valamennyit elfogta. Holosi, ki megszökött, a rendőrség körözi. Az ellopott tárgyak 6 selyemkendő kivételével megkerültek. Érdekes, hogy a tolvajok a lopott baromfit az új törvényszéki palota 1. számú zárkájában fogszabtották mindig el, ott valóságos lakomákat rendeztek. Milyen otthonosan fognak magukat érezni, ha véletlenül ép abba a zárkába fognak nemcsak a kerülni, persze nem lakmározásra.

Adományok a tüdőbajosok szanatorium-egyesületére. A szegénysorsu tüdőbetegek szanatorium-egyesületére javára az első magyar általános biztosító társaság főpénztárnál az évi november hónapban vármegyénkől a következő alapítványok fizetettek be: Bács-Bodrogh megye 200 frt, Szabadka szab. kir. város évi 100 frt.

Vesztett eb. O-Morovicán Cseke Bálint gazdamesternek kutyája megveszett és azután a községben szerte kóborolva Asztalos Andrásnak Lajos nevű három éves kis gyermekét és egy Kovács Lajos nevű 21 éves fiatal embert megmart. Mindkettőt felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

A magyar napilapok, különösen az utolsó évtizedben oly nagy olvasóközönséget teremtettek, hogy az óriás konkurrencia dacára is napról napra több lap keletkezik s mindeniknek van olvasó közönsége. S míg új és új lapok keletkeznek, addig a régi lapok is fennállnak s megtartják olvasóikat. A régi lapok közül, melyek hosszú évek sora óta szolgálják a magyar közérdeket, ott áll az első közt az Egyetértés. Új esztendővel immár a 34 ik évébe lép ez a nagy magyar lap, (a magyar Times), mely nem dolgozik a hatásvadászat olcsó eszközeivel s éppen ezért nemcsak régi törzsközönségét tudja állandóan megtartani, hanem folyton újabb és újabb olvasóközönséget is hódít magának. Ennek a titka, hogy az Egyetértés mind jobban elterjed, abban rejlik, hogy mindenkor előlék színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi jó hírnevét, mint hazánk elsőrangú napilapja állandóan fenntartani. Ebben nagy előnye az Egyetértésnek óriási terjedelme. Az Egyetértés egy oldalon majdnem annyi betűt képes nyomtatni, mint a kisebb lapok három egész oldalon s így az Egyetértés rendes 8 oldalas lapja annyi közleményt tartalmaz, mint a kisebb lapoknál 24 oldal, ami azonban ezeknél csak tünne napokon fordul elő. Ilyenkor az Egyetértés 12—20 oldal, illetőleg kisebb alakban számítva 36—60 oldalnyi terjedelmű. Ilyen terjedelem mellett az Egyetértés abban a helyzetben van, hogy mindenkor a legbővebb és leg részletesebb tudósítást közölheti. Az Egyetértés felől mindent, ami a közönséget csak érdekelheti. Politikai

és társadalmi kérdések, az egyház, a közgazdaság, az irodalom, a tanügy, a közegészség, szóval minden, amit meg tudni érdemes, feltalálható és bő méltatást talál az Egyetértés terjedelmes hasábjain. Nagy erőssége az Egyetértésnek bő tárca- és regényrovata. Az Egyetértés tárca-rovatában most folyik Eötvös Károly, a legmagyarabb író tollából az Utazás a Balaton körül című remek szép munka, mely a fővárosban valóságos irodalmi szenzációt keltett. Az új évfolyamban is egyedül az Egyetértésnek ir Eötvös Károly, akinek a tárca-cikkeit napról napra valósággal lesi-várja a fővárosi közönség. Az Egyetértés mindezekon kívül állandóan kitűnő regényeket közöl. Az egy esztendő lefolyása alatt közölt regények 200—300 nyomtatott ivre, vagyis 30—40 rendes regénykötetre rugnak. Mindezek után bátran mondhatjuk, hogy az Egyetértés a hazai sajtónak csaknem egyetlen organuma, mely az intelligens közönség minden osztályának igényeit a legteljesebb mértékben kielégíti. Mindamellett az Egyetértés aránylag a legolcsóbb napilap, mert kétszer annyit nyújt, mint a kisebb lapok. Előfizetések az Egyetértés kiadóhivatalához (Budapest, papnövelde-utca 8.) intézendők, mely kívánatra szívesen küld ingyenes mutatónyomtatványt.

Budapesti Napló, az újságírók lapja. Az a tizenhét magyar újságíró, aki megalapította a maga erejéből, minden vállalat mellőzése nélkül a szerkesztőség tulajdona gyanánt a Budapesti Napló-t, mesés sikert ért el. A lelkes kis csapat most, negyedfél év leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jó hírű neveket, bannalatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség, a lap szabadelvű és feltétlenül, minden irányban független politikájának, nemzeti érdekeinek és magas iszlésének minden huszonegy órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatiainak gyors felkölésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesülései, lelkes, temporementum s komoly, tartalmas, hatásukban valósággal szenzációs cikkei, a melyek nyomtatékossá teszik a politikai súlyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárca-rovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatok s mindenrendű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékezőszoón tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó közönsége közt páratlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A Budapesti Napló szerkesztősége, a mely eskis addigi munkásságára hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpatiaira appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem esalódott önbizalmában és nem esalódott a közönségben, a mely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se esalodjék benne, arra vállaltva, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik a szerkesztőség, a melynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Goda Géza, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Laczó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Molnár Ferenc, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadár, Thury Zoltán napról-napra egész erőt, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, a melyből csak Agai Adolf, Balogh Pál, Bessenyei Ferenc, Békefi Antal, Feszli Géza, Gézy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka, Szalai Fruzsina, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Szász Zsombor és Tussek Anna neveit említhetjük most. Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőendő szilárd existenciájának. És meg egy. Annak az újságnak, a mely senkié másé, csak a szerkesztősége és a közönsége, a mely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségében semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Naplóra és ismételve legmelegebben ajánljuk az újságot. Olvasásra az újságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, a kiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangszorgalmában kedvük telik.

Szerkesztői üzenetek.

K. F. Bajmok. Verse felette gyenge, nem közölhető.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiu tanoncui azonnal felvétetik **Resch József** vas-kereskedésében Bácsban. 4—1

1651. szám. — 1899.

Versenyárgyalási hirdetés.

A zombori m. kir. folyammérnöki hivatal 2 drb emelő alváynyal ellátott 20 méter hosszú, tölgyfából készített emelő dereglye építésének biztosítása céljából a hivatal helyiségében **1899. évi december hó 28-án délelőtt 10 órakor** nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az emelő dereglyék tervei s részletes leírása, valamint a megkötendő szerződésre vonatkozó összes adatok és az ajánlatok mintája alulírott hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Zombor, 1899. évi december hó 12-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

2643. szám. — fig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járásába kebelezett Goszpodince községében elmozdítás folytán megüresedett és utólagos havi részletekben felvehető évi 300 forint készpénz fizetéssel egybekötött rendőrzetelői állásra ezenel pályázatot nyitunk.

Felbívjuk az ezen állást elnyerni óhajtokat, miszerint kellően felszerelt kérvényeket hozzánk **folyó évi december hó 25-ig** okvetlenül nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogjuk. A rendőrzetelői ruházatot és felszerelést a község adja.

Goszpodincén, 1899. évi december hó 7-én.

2—2

Az elüljáróság.

Legolesobb és legcélszerűbb karácsonyi és újévi ajándékok bevásárlási forrása!

STEBLER ANTAL
műorás és ékszerész

Zombor, Korzó, a nagy dohánytözsde mellett.

Dús választék svájci arany-, ezüst-, tulla-, bécsi inga-, konyha-, francia éb-resztó-, íróasztali- és schwarzwaldi órákban. Továbbá nagy választék arany-, ezüst- és chinaezüst-árakban, meglepő szép újdonságok a legolcsóbb árak mellett.

Óráknál 2 évi jótállás!

Elfogadok minden e szakmába vágó javításokat. Veszek és becserelek töredék arany- és ezüst-árúkat a legmagasabb áron.

Vidéki megrendések pontosan és gyorsan eszközöltnek.

Vesnői munkákat a legtisztábban eszközölöm. (Jeggyűrűbe vésés ingyen.)

Képes árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve küldök. 3—2

Tanonc felvétetik.

22456. sz. — 1899. urb.

Arverési hirdetés.

A csávolyi urbéri tagosítás alkalmával 9 (kilenc) kat. hold és 534 □ öl területű föld, mint főlöleg kimaradván, ez az urbéri pénztár javára **f. évi december hó 21-én (huszonegyedikén) délelőtt 10 órakor** Csávoly községében a kiküldött törvényszéki bíró által elárvereztetni fog.

Kiküldési ár 2800 frt, bánatpénz 280 frt. A vételár 1/2 a 1900. évi február 21-én, 1/3 a április 21-én és 1/3 a június 21-én fizetendő. A bánatpénz az utolsó részletbe tudandó be. A vételár részletek után kamat nem fizetendő.

Az érdekeltek a föld hol fekvésére vonatkozó adatokat Csávoly község elüljáróságánál betekinthezők. Szabadkán, 1899. november hó 28-án. A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Rác Károly, Polgár,
jegyző. 2—2 elnök.

3729. szám.

fig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Csonopla községében elbocsajtás folytán megüresült községi gyalogrendőri állásra ezenel pályázat hirdettek.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket Csonopla község elüljáróságánál **1899. évi december hó 27-ik napjáig** adják be.

Ezen állással a közpénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 300 frt évi fizetés van egybekötve, míg a szabályrendeleti egyenruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

A pályázótól a hivatalos magyar nyelven kívül a dalmát és német nyelv tudása is megkivánatik. Kelt Csonoplán, 1899. évi december hó 7-én.

Deák Andor, Galacz András,
jegyző. 3—1 II. bíró.

1915. szám.

fig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Hódságh községében lemondás folytán megüresedett községi gyalogrendőri állásra ezenel pályázat hirdettek.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket Hódságh község elüljáróságánál **1899. évi december hó 17-ik napjáig** adják be.

A gyalogrendőri állás fizetése évi 276 frt, havi utólagos részletekben. Hódsághon, 1899. évi december hó 11-én.

Az elüljáróság.

2548. szám.

fig. 1899.

Arverési hirdetés.

Alulírott Béregh község elüljárói részéről ezenel közhírré tétetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján a község tulajdonát képező vadászati jog két (2) egymásután következő évre, vagyis 1900. évi január hó 1-étől 1901. évi december hó 31-éig terjedő időtartamra **1899. évi december hó 24 napján délután 2 órakor** Béregh községében a legelőbbit ígérőnek baszonbérbe adatik.

Az arverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői irodában megtekinthetők.

Béreghen, 1899. évi december hó 8-án.

Grosser Lajos, Valdmanu Simon,
jegyző. 2—1 bíró.

3641 szám.

tkvi 1899.

Arverési hirdetés.

A hódsághi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ralborszki József végrehajthatóan Adamecz József végrehajthatást szenvedő elleni 94 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódsághi kir. járásbíróóság) területén lévő, Bácsujfalu községben fekvő, a bacsujfalui 569. sz. betétben A. I. 1—2. sor, 672., 673. hr. sz. alatt Adamecz József nevére felvett 654 és 655 □ öl szérűskertre 370 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi december hó 30-ik napján délután 3 órakor** Bácsujfalu községében a megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 37 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, aragy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

Kelt Hódsághon, 1899. évi október hó 29-én.

A hódsághi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Karácsonyi és újévi ajándékok leszállított árakban.

Üveg, porcellán, függő- és állólámpák, tükrök és képek, chinaezüst és alpaca Berndorf gyártmány és sok luxus tárgyak. — **Butorok** legdivatosabb és elegansabb kivitelben nagy mennyiségben raktáron vannak, melyeken helyszűke miatt tudok, u. m.

Matt, Barokk, Altdeutsch és politirozott hálószobák, ebédlők,

kredenc, Trumeau, diván, asztal, szék, szalóngarnitúrák

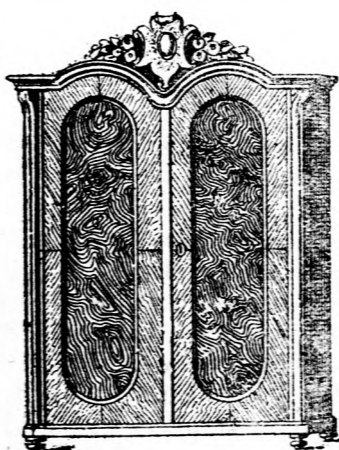
selyem, plüsch és szövetből, consol-tükrök és mind e szakmába vágó cikkek.

Kérem a n. é. közönség becses látogatását, hogy meggyőződjön az olcsó árakról.

Tisztelettel

SCHERER FERENC,
üveg- és butorkereskedő Zomborban.

*3

Alapított 1880-ban.

